

10 มกราคม 2548 เวลา 23.01 น.

***วันนี้ (10 มกราคม 2548) ผมได้รับการประสานงานจากท่าน ปลัดจังหวัดให้ลงไปฟังเพื่อช่วยเหลืองานด้านฐานข้อมูลที่เคยลงไปทำพร้อม ๆ กับเพื่อน ๆ ตากล้องทั้งหลายเมื่อวันที่ 1-4 มกราคม 2548 ที่ผ่านมา ... เรื่อง เก่ายังเขียนไม่หมด ก็ต้องลงไปทำงานใหม่อีก ไม่น่าใจว่าในช่วง 6 วันต่อจาก นี้ไปจะมีเวลาเข้ามาเขียนบันทึกนี้ต่อหรือไม่หรืออาจพบเจอประสบการณ์ใหม่ๆ มาช้อนกับของเก่า ยังไม่รู้จะจัดการอย่างไร ...

ยกได้เป็นเรื่องของอนาคตละกันนะครับ ขอขอบพระคุณท่านผู้อ่าน ทุก ๆ ท่านที่ติดตามผลงานครับ*** ✍

ตอนที่ 10

26 มกราคม 2548 เวลา 20.03 น.

กายศพ

กลับ มาเขียนกันต่อ หลังจากผมทิ้ง blog แสนรักไปสิบกว่าวัน ... ตอนเริ่มต้นมันก็ดูท่าทางจะดีนะครับ รีบ ๆ เขียน ๆ เขียน ๆ จนมันจบไปได้หลายตอน แต่พอเริ่มทิ้งไป มันก็ทิ้งยาวเลย ต้องใช้เวลาหลายวันกว่าจะรวบรวมพลังกลับมาได้ ...

ภารกิจแรกเมื่อคณะของพวกเราไปถึงที่วัดบางม่วงในตอนสาย ๆ ราว 10 นาฬิกาของวันอาทิตย์ที่ 2 มกราคม 2548 คือการจัดที่จัดทางให้พร้อมสำหรับการทำงานเดินที่ที่พวกเราเข้าไปเป็นเดินที่สีแดงสดตั้งอยู่หน้าพระอุโบสถ ภายในมีโต๊ะไม้พอร์ไมก้าสีชาวมัน ๆ ขนาดหน้าโต๊ะประมาณ 1.5m x 0.5m วางอยู่หลายตัว ถ้าหันหน้าเข้าหาพระอุโบสถ ด้านซ้ายมือของเดินที่เราจะเป็นเดินที่ที่พี ๆ สสจ. (สาธารณสุขจังหวัด) ใช้เป็นที่ทำงานกันอยู่ พี ๆ เขามาแจกยา แจกน้ำดื่ม ผ้าเย็น ฯลฯ กันอยู่ตรงนั้น ด้านหลังของเรา (แต่เป็นส่วนที่อยู่ด้านหน้าใกล้ประตูวัดที่สุด) จะเป็นเดินที่ของส่วนการปกครองจังหวัดพังงามีท่านปลัดจังหวัดพังงา (ท่านชัยเลิศ ภิญโญรัตนโชติ) บัญชาการอยู่ แต่ในวันแรกที่พวกเราไปเดินนี้เราไม่รู้จักท่านหรือจนะครับ สำหรับผมเองก็มัวแต่คิดถึงเรื่องการถ่ายภาพศพ จนไม่ได้คิดถึงเรื่องอื่น ๆ แม้แต่การเข้าไปกราบสวัสดีท่านปลัดฯ ...

เราเข้าไปนั่งๆ ยืนๆ แบบงงๆ กันอยู่พักใหญ่ๆ เพราะไม่มีใครมา
บัญชาการ หรือบอกพวกเราว่าต้องทำอะไร สิ่งแรกที่พวกเราทำกันได้จึงเป็น
เพียงการจัดเอาคอมพิวเตอรืโน้ตบุ๊กที่แบกๆ ขนๆ กันมาจากกรุงเทพฯ ออก
มาวางเรียงรายกันบนโต๊ะ และด้วยเหตุที่เป้าหมายหลักของพวกเราคือการมา
ถ่ายรูปด้วยกล้องดิจิทัลความละเอียดสูง สารพัดอุปกรณ์ IT ประดา มีอัน
เกี่ยวเนื่องกับการถ่ายและพิมพ์รูปจึงเริ่มปรากฏกายออกมา ตะวันเริ่มจัดเอา
พริ้นเตอร์สีตัวเก้งยี่ห่อแคนนอนของเขาออกมาวางบนโต๊ะ สายไฟสารพัดขนาด
ถูกจัดวางออกมา ใครบางคนเริ่มต้นเล่นเกมในโน้ตบุ๊ก ในขณะที่หลายคน
เริ่มจัดที่จัดทางหาที่เหมาะๆ สำหรับตัวเอง สภาพพื้นที่ตรงนั้นจึงเริ่มมองดู
เหมือนกำลังจะกลายเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์ขนาดย่อมๆ อย่างไม่ตั้งใจ

ในขณะที่แต่ละคนกำลังงง ๆ ว่าจะเริ่มทำอะไรกันดี “สิงห์” อาสาสมัครหนุ่มน้อยจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ผมจำวิทยาเขตไม่ได้ครับ) ที่มาช่วยงานกลุ่มกระจกเงาอยู่ก่อนหน้านี้ก็ปรากฏตัวขึ้นที่เห็นที่สีแดงของพวกเรา เขาถามเราว่ามีใครอยากเห็นบรรยากาศการชันสูตรด้านในที่มืดสว่างอยู่เรียงรายบ้างเขาจะนำทางพาเข้าไปดู พวกเรามองหน้าวัดใจกันอยู่ชั่วครู่ ผมและบอมบ์ก็ตัดสินใจเดินตามเขาเข้าไป ... หัวใจเต้นตึก ๆ

ที่ทางเข้าเขตติดเชื้อ เจ้าหน้าที่พันธุนาการผมด้วยเสื้อคลุมทำด้วยเยื่อกระดาษบาง ๆ สีฟ้าอ่อน หมวกคลุมผม ถุงมือยาง และรองเท้าบูตก่อนที่จะปล่อยให้ผมและบอมบ์เดินเข้าไปโดยไม่ได้สอบถามอะไร เพียงก้าวแรกผมก็ถูกทักทายด้วยกลิ่นเหม็นเน่าออกเปรี้ยว ๆ เจ็บด้วยกลิ่นน้ำยาฆ่าเชื้อคละคลุ้งไปทั่ว คุณหมอบทั้งไทยและต่างประเทศในชุดห่อหุ้มแบบเดียวกันหรือรัดกุมกว่ากำลังสาละวนอยู่กับการผ่า ๆ ตัด ๆ เจาะ ๆ ศพใหญ่หน่อย บ้างถูกจัดวางอยู่บนเตียง บ้างเรียงรายระเกะระกะอยู่บนพื้น ผมรู้สึกสังเวชใจ สลดหดหู่ในทุก ๆ สภาพศพที่เห็น แทบทุกศพล้วนเน่าจนเป็นสีดำ มีน้ำเลือดน้ำหนองไหลปะปนกันจนดูไม่ออกว่าเป็นของเหลวอะไรบ้าง เจ้าหน้าที่หลายคนพยายามรักษาสภาพศพด้วยการเอาน้ำแข็งแห้งหลายสิบลบหลายร้อยกิโลกรัมเทกองไว้บนตัวศพ ในขณะที่หลายคนกำลังฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคไปทั่วบริเวณ

ผมเดินถ่ายรูปรูปกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะแพทย์อยู่หลายสิบใบ ไม่รู้สึกกลัวหรือสยดสยองอย่างที่เคียดเคียด กลิ่นของซากศพแม้จะมากแต่ก็ไม่เหม็นอย่างที่จินตนาการ อะไรบางอย่างในใจลึก ๆ เริ่มทำให้รู้สึกถึงความตายของมนุษย์ไม่ได้อยู่ไกลเลย มันอยู่ใกล้พวกเราเพียงนิดเดียว แก่งแย่งชิงดี ร่ำเรียนคร่ำเคียด หรือสนุกสนานเฮฮา ทำยที่สุดทุกคนก็อยู่ในสภาพแบบเดียวกัน ร่างกายที่เคยสะสวยหล่อเหลา เพียงไม่กี่วันหลังสิ้นลมในที่สุดก็ไม่ต่างอะไรจากเนื้อเน่า ๆ ที่ปกคลุมไปด้วยตัวหนอนนอนซอนซากัดกินไปทุกอณูเนื้อหนัง “บทสวดอภิธรรมปัจเจกคณะ”⁶ ที่ผมเคยบ่นท่องเมื่อสมัยที่บวชเป็นสามเณร ลอยล่องเข้ามาในใจ

“มะระณะธัมโมมหิ มะระณัง อะนะติโต ... เรามีความตายเป็นธรรมดา จักล่วงพ้นความตายไปไม่ได้”

เดินออกมานอกเขตติดเชื้อ ทั้งผมและบอมบ์ถูกสั่งให้ถอดเสื้อคลุมถุงมือ และหน้ากากทิ้งไป ทั้งหมดจะถูกนำไปเผาทำลาย นอกจากนี้ผมยังถูกฉีดพ่นที่มีโอ แชน ขา และรองเท้าบูตด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อกลิ่นฉุน ๆ เจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบว่ามีคำสั่งจำเป็นต้องควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่างๆ ที่อาจล่องลอยอยู่ในบริเวณต่างๆ รอบๆ เขตติดเชื้อ การสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ในเขตติดเชื้อไม่ว่าด้วยการจับต้อง หรือเพียงเดินผ่านล้วนเป็นเรื่องอันตราย กระบวนการต่างๆ ตรงจุดนี้ต้องยอมรับและแสดงความชื่นชมกับคณะทำงานทั้งหมดที่วัดบางม่วงจริง ๆ ครับว่าแน่นหนารัดกุมดีมากถึงแม้ผมจะรู้สึกว่ามันดูสิ้นเปลืองที่ต้องทำลายอาคารและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เพิ่งผ่านการใช้งานมาเพียงชั่วคราว (แต่ผมไม่อยากจะเอากลับออกไปใช้ซ้ำหรือกนะ)

ผมกลับไปที่เต็นท์แดงพร้อมกับน้ำหอมกลิ่นฟอร์มาลีนฟุ้งไปทั่วตัว รู้ตัวเองเหมือนกันว่าทำที่คึกคักที่เป็นอยู่ก่อนหน้านี้นี้สลดไปทันตาเห็น จนต้อง

⁶<http://www.wattrimit.com/dham14.htm>

เรียกความสดชื่นของตัวเองกลับมาด้วยผ้าเย็นชุ่ม ๆ จากเต็นท์ของพี่ สสจ. ที่ด้านข้างพร้อม ๆ กับน้ำดื่มเย็น ๆ ลึกซวด

ที่ด้านนอกนี้ ผมสังเกตเห็นว่าตะวันและเพื่อน ๆ อาสาสมัครท่านอื่น ๆ เริ่มมีงานของตัวเองทำ ชาวบ้านหลายคนแวะเวียนมาสอบถามข้อมูลศพจากพวกเรา พี่เพชร พี่อาร์ม และคนอื่น ๆ เริ่มใช้ไฟล์ชั้นสูตรที่ช่วยกันพิมพ์ทิ้งไว้เมื่อคืนที่ผ่านมาและยังคงถูกเก็บอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ในตู้บูคของแต่ละคนค้นหาข้อมูลตามที่ชาวบ้านแจ้งให้ทราบ ...

ความไม่สมบูรณ์ขาด ๆ หาย ๆ ของข้อมูลเริ่มทำให้เราพยายามเรียบเรียงและนำไฟล์มาปะติดปะต่อกัน การร้องขอไฟล์ฉบับสมบูรณ์เริ่มต้นขึ้น ... ใครบางคนบอกเราว่าคณะแพทย์ที่กำลังทำการชันสูตรศพอยู่ด้านในกำลังตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เรพิมพ์ ๆ กันไว้ ประมาณห้าโมงเย็นคาดว่ามีข้อมูลฉบับสมบูรณ์ออกมาให้ใช้งานกัน

ไม่กี่นาทีต่อมา คุณหมอสักคนหนึ่งเดินเข้ามาหากลุ่มพวกเรา แจ้งให้ทราบว่าต้องการอาสาสมัครสัก 4-5 คน เข้าไปช่วยถ่ายภาพศพที่ด้านใน เนื่องจากยังคงมีศพอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้ถ่ายรูปสำหรับเก็บเข้าไปในฐานข้อมูล ตะวันผลัดดินและพยักเพิดให้ผมเดินตามคุณหมอเข้าไปที่เขตติดเชื้ออีกครั้งหนึ่ง ว่ากันตามตรงผมก็เดินเข้าไปแบบงง ๆ ...

“แม่่งไรวะ กูเพิ่งเดินออกมาแท้ ๆ ต้องเข้าไปอีกวะ”

หลังจากสวมชุดคลุมเป็นไอ้โม่งเรียบร้อยเมื่อผมเดินตามเข้าไปถึงเขตชันสูตรด้านในสุด ซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยงานด้าน IT ของคณะแพทย์ชันสูตร คุณหมอ 2-3 ท่านเข้ามาตรวจสอบการแต่งกายของพวกเราว่ารัดกุมเพียงพอหรือไม่ นอกเหนือไปจากการมัดรัดชุดคลุมให้แน่นหนาขึ้น พร้อมกับคำสั่งกำชับกำซาให้เราเพิ่มความระมัดระวัง คุณหมอสั่งให้เราใส่ถุงมือยางเพิ่มเป็น 2 ชั้น !!!! ผมตกใจกับคำขอของคุณหมอ

“นี่กูต้องพลิกศพเองด้วยเหอ !!!”

คำถามนำกลัวลอยเข้ามาในสมอง ... หยียยยย !!!

คุณหมอแบ่งกลุ่มอาสาสมัครปฏิบัติการถ่ายรูปออกเป็นชุด ๆ แต่ละชุดประกอบไปด้วย 4 คน มีนางพยาบาลหนึ่งคน ช่างภาพหนึ่งคน และน้องทหารเกณฑ์อีกสองคน ให้ทำงานร่วมกัน กติกามีอยู่ว่าน้องพยาบาลจะเป็นคนระบุให้ทราบหมายเลขประจำศพและเป็นคนวางป้ายรหัสประจำตัวลงบนตัวศพ ภาพถ่ายทุกใบเป็นหน้าที่ของตากล้องที่จะต้องถ่ายให้ติดหมายเลขประจำตัว ในขณะที่น้องทหารเกณฑ์สองคนจะเป็นคนช่วยเปิดช่องพลาสติกบรรจุศพ รวมทั้งพลิกศพให้อยู่ในมุมที่ถ่ายภาพได้สะดวกชัดเจน ...

บอกตรง ๆ ครับงานนี้ต้องนับถือน้ำใจของน้อง ๆ ทหารเกณฑ์ที่มาช่วยงานมาก ๆ เพราะการหีบ พลิก เปิดของใส่ศพ ฯลฯ ล้วนเป็นงานที่ชวนสยองอารมณ์ได้อย่างยิ่งยวด หลายศพที่รูดซิปเปิดของพลาสติกออกมาจะพบว่า มีหนอนตัวเล็กตัวน้อยสารพัดขนาดพรั่งพรูกันออกมาพบโลกภายนอกอย่างรำเริง

ไม่เห็นกับตาตัวเองจินตนาการไม่ออกหรอกครับ

ขอบอก ...

ผมเดินตามกลุ่มคุณหมอ นางพยาบาล และน้องทหารเกณฑ์ถ้าถ่ายรูปศพอยู่หลายใบจนเสร็จภารกิจของอารมณ์ ... เมื่อเดินกลับเข้าไปที่ส่วน IT ด้านในสุด ก็มีคุณหมอรอรับแผ่น Compact Flash สำหรับก๊อปปี้ไฟล์ภาพไปเก็บรวมกัน บอมบ์รอผมอยู่ด้านในแล้วเหมือนกัน เรายื่นถ่ายรูปบรรยากาศด้านในเพิ่มเติมอยู่อีกพักใหญ่ ๆ ก่อนจะแยกตัวกลับออกมาด้านนอก ตอนนั้นก็เป็นเวลาราว ๆ บ่ายโมงเศษ ท้องร้องจ๊อก ๆ ให้อ้วนหัวข้าวแล้ว ... แต่จะกินลงใหม่เนี่ยตุ

ภารกิจที่อยากทำก็ได้ทำเสร็จไปแล้ว ได้เวลาไปกินข้าวหละครับ ✍

ตอนที่ 11

1 กุมภาพันธ์ 2548 เวลา 19.15 น.

ระบบเน็ตเวิร์ค และฐานข้อมูลผู้ตาย

กิจกรรมที่สุดแห่งปีของผม อันได้แก่การข้ามน้ำข้ามทะเลมาถ่ายรูปศพได้ผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาราวบ่ายโมงเศษของวันที่ 2 มกราคม 2548 ผมเดินกลับออกมาที่เดินที่แดงหน้าพระอุโบสถอย่างอ่อนแรง แม้จะแทบท้องหิวข้าวจนอาจกินข้างได้ทั้งตัว แต่อีกใจหนึ่งก็ยังคงสงสัยตัวเอง เหมือนกันว่าภาพน่าสังเวชต่าง ๆ ที่ติดตามออกมาพร้อมกับกลิ่นฉุนที่เริ่มจะคุ้นเคยด้วยนี้ จะทำให้ผมรู้สึกกับข้าวแค่นี้ ... ที่ด้านนอกนั้นสมาชิกตากล้องร่วมทีมที่ยังไม่ได้สัมผัสกับประสบการณ์แปลกใหม่กำลังง่วนอยู่กับงานข้อมูลชั้นสูงตร ผมคิดว่าหลาย ๆ คนคงได้จัดการกับมือเที่ยงของตัวเองไปแล้ว ที่ด้านข้างเดินที่แดงของเรามีอาหารบรรจุอยู่ในกล่องโฟมสีขาววางซ้อน ๆ กัน อยู่ในถาดพลาสติกสีขาวใบใหญ่จัดเรียงอยู่บนโต๊ะไม้ฟอรั่มเก้าอี้ขาวที่ผมเข้าใจว่ายกมาจากส่วนการปกครองจังหวัดพังงา ผมเดินตรงเข้าไปคว้าติดมือออกมาหนึ่งกล่องโดยไม่เลือก หิวขนาดนี้อะไร ๆ ก็คงใช้การได้หมด

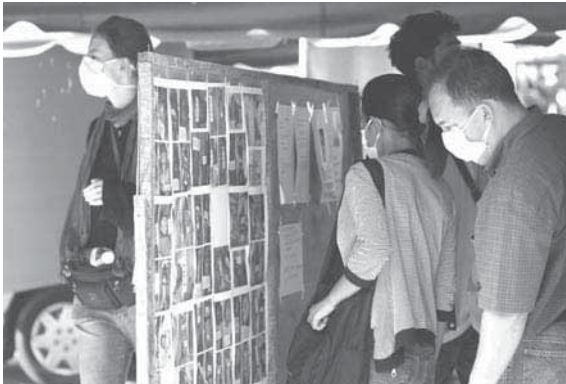
ผมตกใจกับอาหารกล่องแรกซึ่งมีข้าวเปล่าปิดหน้าอยู่ด้วยกุนเชียงสีแดงคุ้นตาอีก 5-6 ชิ้น (หลังเขียนต้นฉบับนี้ พี่อาร์มส่ง MSN มาบอกผมว่า “ข้าวกะ กุนเชียง ควรบอกด้วยว่า กุนเชียงแฉ่งแดงสด ๆ ดูน่ากิน เข้ากะบรรยากาศ” ฮ่า ๆ ๆ) พระเจ้า! จะให้กินกันแค่นี้ละหรือ ผมร้องโวยวายบอกเพื่อน

สมาชิกที่นั่งกันอยู่แถวๆ นั้นให้ได้ขำกันอยู่พักใหญ่ๆ ก่อนจะเดินไปหยิบอาหารกล่องใหม่ซึ่งก็ได้รับมาเป็นข้าวผัดหมู (หรือเนื้อสัตว์อะไรสักอย่างนี้แหละครับ) นี่จึงนับเป็นตลกข้าวกล่องแก๊งแรกที่ได้รับจากฟังงา

งานในช่วงบ่ายของวันที่ 2 นี้ ถูกจัดการระบบขึ้นโดยพวกเราทั้งหมดอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว

“อาจารย์บอล” อาสาสมัครอิสระอีกคนที่ไม่ได้มากับกลุ่มของพวกเราแต่มาเจอกันที่วัดบางม่วงนี่แหละครับ เกมที่ทักษะด้านการทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นพิเศษเริ่มต้นพัฒนาโปรแกรมด้วย PHP ค้นหาข้อมูลคนตายจากไฟล์ข้อมูล MS Excel ที่พวกเราพิมพ์กันมาทั้งสิ้น ในขณะที่กลุ่มสมาชิกรักถ่ายภาพที่มาด้วยกัน 10 กว่าชีวิต เริ่มต้นทำตัวเป็นนักสืบช่วยเหลือชาวบ้านที่เดินเข้ามายังวัดบางม่วงค้นหาศพ ทั้งจากภาพถ่ายบนบอร์ด ไฟล์รูปภาพในคอมพิวเตอร์ และไฟล์ข้อมูล MS Excel ซึ่งพวกเราทำสำเนาไว้กับคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่มี

เพียงชั่วเวลาไม่กี่ชั่วโมง ระบบงานของเราก็เริ่มเข้าที่เข้าทาง ... ตะวันนั่งพรินท์รูปถ่ายของศพที่มีอยู่ออกมาเป็นระยะๆ โดยมีผม พี่เพชร บอมบ์ และพี่ๆ น้องๆ จากมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง 3-4 คน ช่วยกันเอารูปไปติดเรียงรายไว้บนบอร์ดไม้ด้านข้างเต็นท์แดง รูปถ่ายเหล่านี้จะช่วยเปิดโอกาสให้ชาวบ้านสามารถมองหาศพที่ใกล้เคียงกับญาติๆ ของพวกเขาได้อย่างหยาบๆ แม้จะ

ไม่ชัดเจนนัก แต่ก็สะดวกรวดเร็วกว่าการให้พวกเขาไปรวมกระจุกตัวกัน
อยู่ที่คอมพิวเตอร์เพียงไม่กี่เครื่อง ...

ชาวบ้านที่พบรูปถ่ายที่ตัวเองคิดว่าจะเป็นญาติของตัวเองจะจดจำ
หมายเลขประจำตัวศพ ซึ่งคุณหมอก็ติดไว้กับศพทุกครั้งที่มีการบันทึกภาพ
ทำให้ค้นหาได้ง่าย เขาจะเข้ามาหากกลุ่มของพวกเราที่ประจำการอยู่ที่
คอมพิวเตอร์ซึ่งมีรูปถ่ายต้นฉบับขนาดใหญ่ขนาดความยาวไม่ต่ำกว่า 2,048
พิกเซล ทำให้สามารถมองเห็นรายละเอียดของรอยสัก แหวน นาฬิกา หรือ
ร่องรอยต่างๆ บนตัวศพได้เร็ว บ่อยครั้งที่ร่องรอยเหล่านี้จะช่วยให้ญาติๆ พบ
ศพได้เร็ว หรือบางครั้งก็อาจทำให้มั่นใจมากขึ้น ข้อมูลเสริมที่จะช่วยให้ญาติๆ
มั่นใจมากขึ้นหรือในทางตรงกันข้ามสามารถตัดศพที่ไม่ใช่ญาติของตัวเองออกไป
ได้คือข้อมูลชั้นสูงที่คุณหมอบันทึกอยู่ในไฟล์ MS Excel ซึ่งจะให้รายละเอียด
มากกว่า อาทิ เป็นชาย-หญิง คนไทย-หรือต่างชาติ ส่วนสูง สีผม เป็นต้น

มองผ่านๆ ดูเหมือนระบบงานจะเดินไปได้ด้วยดี เราพบว่ามีญาติๆ
จำนวนไม่น้อยพบศพที่ต้องการ งานหนักขั้นตอนต่อไปที่อยู่นอกเหนือความ
สามารถของพวกเรา คือส่งต่อญาติเหล่านั้นให้กับเจ้าหน้าที่ด้านนิติเวชและ
รักษาศพ การได้ดูศพตรงๆ อาจช่วยให้ญาติมีความมั่นใจมากขึ้น ตลอดจน
การสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการตรวจสอบรหัส DNA ก็จะเป็นขั้น
ตอนสุดท้ายที่ทำให้มั่นใจได้ว่าศพที่จ่ายออกไปถูกจับคู่ให้เข้ากับญาติอย่างถูกต้อง

การช่วยเหลือให้ศพเหล่านั้นได้เดินทางกลับไปสู่สถานที่ที่เขาควรจะ
ไปนับเป็นภารกิจหลักที่อยู่ในจิตใจของอาสาสมัครตัวเล็ก ๆ อย่างพวกเรา ...
แต่อย่าลืมนะครับ ภารกิจนี้ทำให้เราต้องนั่งดูรูปศพนับพัน ๆ ศพ วันละหลาย ๆ
รอบ ๆ ละหลาย ๆ รูป ...

ละลานตาไม่ใช่น้อย

เรื่องน่ารักที่เกิดขึ้นในระหว่างกำลังพยายามจัดระบบงานนี้คือ “น้อง
ป้อม” นักศึกษาปริญญาโทจากพระจอมเกล้าลาดกระบังที่ไปพบกันที่นั่น
ติดต่อขอขยืมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จากโรงพยาบาลตะกั่วป่า และอุปกรณ์เน็ต-
เวิร์คบางตัวมาให้พวกเราใช้กัน ซึ่งก็ได้รับความช่วยเหลือจากโรงพยาบาลเป็น
อย่างดี ต้องขอขอบพระคุณในความช่วยเหลือมากๆ ครับ ... ในขณะที่บริษัท
TOT เอา ADSL modem ไปติดตั้งไว้ให้ ทำให้เราเริ่มสามารถจัดตั้งระบบ
เครือข่ายเล็กขึ้นมาได้ พร้อม ๆ กับความสามารถในการติดต่อกับอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูง ...

ไฉ่วมายก็อดดด

ตอนที่ 12

14 กุมภาพันธ์ 2548 เวลา 13.56 น.

เป็น ThaiDPhoto ต้องย่อรูปจนตีสี่

เย็น วันที่ 2 มกราคม 2548 เราเสร็จงานกันราวๆ หุ่มนึงได้ ... ก็เป็นเวลาอย่าค่าแล้วแหละครับ เบื้องต้นเราสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจแถวนั้นว่า สามารถช่วยเหลือพวกเราในการค้างคืนเฝ้าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของเราที่วางกันไว้ได้หรือไม่เพราะเราต่อเน็ตเวิร์คไว้ค่อนข้างเป็นเรื่องเป็นราว เจ้าหน้าที่ให้คำตอบแบบง่ายๆ ว่า “ไม่ได้” นัยว่ากลัวผี

“กรรมจริงๆ หวะ” ฮ่าๆๆ ...

แต่เราก็โชคดีที่พี่ๆ ส่วนการปกครองของจังหวัดพังงาให้กุญแจรถตู้ที่จอดอยู่ในเขตวัดเรามา เขาอนุญาตให้เราเอาอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งหมดของเราเก็บไว้ในรถตู้ได้ ในอีก 2 วันต่อมารถตู้คันนี้จึงกลายเป็นที่เก็บอุปกรณ์ เก็บสัมภาระของพวกเรา (ตลอดจนเป็นรถที่ใช้รับส่งพวกเราในทริปที่ 2 ที่เราลงไปที่พังงาอีกครั้งในวันที่ 11-17 มกราคม) ก็เลยเป็นอันว่าทุกเช้าเรามีหน้าที่ขนคอมพิวเตอร์ออกมาจากรถตู้ นำมาประกอบชิ้นส่วนและเชื่อมต่อระบบเน็ตเวิร์คตอนเย็นก็ถอดออกเป็นชิ้นๆ แล้วนำไปเก็บในรถ ...

สนุกจริงๆ เลย

เย็นวันนั้นเรากลับไปยังที่พักของเราที่เขาลัก วันนี้โชคดีครับมีน้ำอาบเป็นเรื่องเป็นราว แต่ก็เกิดจากผมต้องออกไปหาบ้านพักว่างๆ ที่อยู่สูงขึ้น

ไปบนเนินเขาอาบน้ำน่ะครับ ที่ห้องพักของผมน้ำมันไม่ไหลแะะ ตลกมาก ... ห้องพักด้านบนที่ผมเลือกขึ้นไปอาบน้ำ ห้องน้ำสะอาดมากครับ อาบได้อย่างสบายอารมณ์แต่ห้องสุขาสวยยอดจะโศโครก!!! เปิดฝาชักโครกขึ้นมาแล้วแทบจะวิ่งหนี ...

ผมอาบน้ำสบายอารมณ์กลับลงมาที่ล็อบบี้ด้านล่างก็เป็นเวลาราว ๆ 2-3 ทุ่มได้ แล้วเมื่อเย็นวันนี้ก็เป็นตลกซ้ำวอล่งแก๊กที่สอง ที่ไอ้ห้องบอมบี้และตะวันเอามาแก้ผมจนถึงทุกวันนี้

ช่วยยยย!!!

ผมเดินลงมาที่ล็อบบี้ด้วยความหิว พบกับลุงข้าววอล่งวางอยู่เต็มเคาน์เตอร์จึงคว้าออกมาหนึ่งกล่อง เปิดออกมาดูก็พบว่าเป็นผัดถั้วผักยาว ลองชิมดูหนึ่งคำ ก็เอ๊ะ! ประทิดนี่หว่า ผมจึงเอาไปนั่งกินอยู่จนหมดกล่อง ระหว่างนั้นไอ้ห้องบอมบี้เดินมาโวยวายว่าข้าววอล่งบูด ๆ และที่เป็นตัวยืนยันว่ามันบูดอีกชั้นหนึ่งคือแม่บ้านเดินมาหยิบเอาถุงข้าววอล่งนั้นทิ้งลงไปโยนทิ้ง!!!

กรรม! ...

“แล้วที่ถูกกินลงไปนั้นหะ อะไรวะ???” ...

และนั่นก็เป็นที่มาของมุข Ph.D. สามารถกินข้าวบูดได้ของไอ้ห้องบอมบี้มัน ... เห็นมันบอกว่าจะแแซวผมเรื่องนี้ไปจนกว่าจะถึงงานบวชลูกชายของผมเลย เฮ้ออออ

หลังอาหารเย็นพวกเรานั่งเล่น นั่งดูโทรทัศน์อยู่ตรงนั้นไปจนได้เวลาประชุมสรุปงานประจำวันที่ประมาณ 4 ทุ่ม มีพีเพิ่หนึ่งซึ่งเป็นประธานที่ประชุมตามเดิมโดยมีคุณหมอบัญชาคอยเสริมความคิดเห็น

บรรยากาศวันนี้เริ่มทำให้ผมรู้สึกไม่ค่อยชอบใจวิธีการบริหารจัดการปัญหาสินามิที่พนักงาน “มิใช่เพราะความเป็นกลุ่มกระเจกเงา” ที่ผมไม่ได้รู้จักที่มาที่ไปดีนัก แต่เนื่องเพราะงานที่สำคัญ ๆ หลายอย่างถูกริเริ่มโดยกลุ่มอาสาสมัครที่ลี้วนมีข้อจำกัดเรื่องเวลาการทำงาน หลาย ๆ คนอยู่กันได้ 2-3 วันก็ต้องอำลากลับภูมิลำเนาของตนไป การส่งมอบงานเป็นเรื่องสำคัญมาก ๆ รวม

ทั้งอาสาสมัครหลาย ๆ คนไม่ได้มีความเข้าใจหรือศักยภาพทางเทคนิคที่มากพอในการดูแลงานที่ได้รับมอบหมาย

ที่ประชุมพยายามมอบหมายงานเกี่ยวกับ Web Database ให้กับน้องอาสาสมัครในทีมกระจงเงาไปรับผิดชอบ ในขณะที่กลุ่มของเราที่มีบรรดาตากล้องที่มีความชำนาญเกี่ยวกับรูปถ่ายดิจิทัลทั้งหลายแหล่รวมทั้งผมที่ถนัดเรื่อง Web Programming ที่เล่นกับฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมามากพอสมควรก็พยายามที่จะเสนอตัวจัดการกับระบบงานดังกล่าวแทนเนื่องเพราะเชื่อมั่นว่ามีศักยภาพที่เหนือกว่า แต่พี่น้องหญิงจะไม่ได้ใส่ใจกับความคิดเห็นของเรามากนัก คงมอบหมายให้พวกเราช่วยจัดการเรื่องไฟล์รูปภาพแทน โดยต้องการให้เราช่วยย่อภาพที่มีขนาดใหญ่ให้เป็นขนาดเล็กขนาดความยาว 640 พิกเซล และเปลี่ยนชื่อไฟล์ให้ตรงกับรหัสของศพ ทุก ๆ ไฟล์ ...

ซึ่งว่ากันตามจริงเราก็ไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับการทำเช่นนั้นเพราะไม่ได้ช่วยให้ชาวบ้านดูรูปได้ง่ายขึ้นหรือเห็นรายละเอียดได้มากขึ้น พวกเราอยู่กับชาวบ้าน อยู่กับการค้นหาข้อมูลมาทั้งวัน เราเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นดี

การเลือกย่อขนาดของรูปลงเช่นนั้น ยกเว้นว่าทำไปเพื่อเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่ต้องการความเร็วในการส่งข้อมูลมาก ๆ รูปที่ว่าคงไม่สามารถช่วยตอบคำถามอะไรให้กับญาติ ๆ ของศพได้มากมายนัก อย่างไรก็ตามก็ดีด้วยเหตุที่เรายังไม่ค่อยเข้าใจกับรูปแบบการจัดองค์กร และวิธีปฏิบัติของหน่วยงานที่ลงมาช่วยกันแก้ไขปัญหาที่พนักงาน เราจึงไม่มีปากมีเสียงอะไรและยอมรับงานย่อยรูปโดยคุณฐิ

ห้าทุ่ม เป็นเวลาเริ่มต้นงานของเรา ...

ทีมช่างภาพอาสาทั้งหมดไปรวมกันที่ม้าหินกลม บริเวณลานข้าง ๆ ลีอบปี่ ... “พี่น้อง” ตากล้องจาก Nikonian ผู้มีทักษะการเขียนมาใครให้กับ MS Excel เป็นพิเศษอาสาเขียนสคริปต์สำหรับการ rename ไฟล์ภาพในทุก ๆ ไฟล์เตอร์ซึ่งมีกันอยู่หลายพันรายการอยู่เหมือนกัน การจะให้มานั่ง rename ทีละไฟล์ทีละแฟ้มคงไม่ใช่เรื่องสนุกนัก

พื้นที่จึงมีความสุขอยู่แต่เพียงลำพังในการเขียนสคริปต์ดังกล่าว ในขณะที่คนอื่น ๆ นั่งเป็นกำลังใจให้อยู่ข้างๆ

ระหว่างนั้น “ตะวัน” ก็เริ่มต้นการเขียน action ในโปรแกรม Photoshop เพื่อทำการย่อรูปลงมาเหลือที่ขนาดความกว้าง 640 พิกเซลโดยมีตากล้องอีกนับสิบคน นั่งเฝ้าที่นั่งฮาสร้างบรรยากาศกันอยู่ข้างๆ ... นับเป็นความเฮฮาที่คนไม่เข้าใจอาจสงสัยได้ว่า ‘ไอ้กลุ่มเวรนี้มันนั่งทำงานกันอยู่จริง ๆ หละหรือ พรุ่งนี้เช้าจะได้ผลงานจากพวกมันมัยนี่ ...

หลัง action ของตะวันเสร็จลง เมื่อเราสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำการย่อรูปทั้งหมดอย่างอัตโนมัติ ภาระอื่น ๆ ก็ไม่มีให้ทำอีกต่อไปนอกจากการรอดคอย ... ซึ่งจะช้าจะเร็วก็แล้วแต่ความเร็วของโน้ตบุ๊กที่นำมาใช้แล้วหละครับ ... กลุ่มของพวกเราจึงเปลี่ยนมานั่งพูดคุย ต้มมามา ซดกาแฟ แหย่หมา แซวชะนี ฯลฯ ไปเรื่อยเปื่อย จนทำเอาใครหลาย ๆ คนเริ่มจะสงสัยว่า

“ไอ้พวกนี้มันทำงานกันแน่หละหรือ ???”

ฮ่า ๆ ๆ

พื้นที่เขียนโปรแกรมของแกไปซ้ำ ๆ ในขณะที่โน้ตบุ๊กของตะวันก็ย่อรูปไปซ้ำ ๆ พอกัน ... งานทั้งหมดเสร็จเอาเมื่อเกือบรุ่งสาง ประมาณตีสี่ คณะผู้ให้กำลังใจนับสิบคนและคอมพิวเตอร์ที่ทำงานแทนมนุษย์ 2 ตัว ก็สลายตัว แยกย้ายกันกลับไปนอน ✍

ตอนที่ 13

14 กุมภาพันธ์ 2548 เวลา 15.25 น.

หาคพบพบกับน้ำตา

เข้าวันต่อมา “น้องสิงห์” ซึ่งนอนพักอยู่ห้องเดียวกันกับผมเอารถกระบะเก่า ๆ สภาพไร้ดอกยางของเขาพาพวกเราเดินทางตรงไปยังวัดบางม่วง ตั้งแต่ราว ๆ 8 นาฬิกา รถวิ่งไปอย่างนำหวาดเสียว สิงห์บอกว่าปรกติรถคันนี้เอาไว้ใช้ขนปาล์มน้ำมันที่บ้านเขาอาศัยทำมาหากินอยู่ แต่ช่วงนี้ที่บ้านไม่ได้ใช้ เขาจึงตบรถเอามาใช้กับงานอาสาสมัคร สิ่งเดียวที่รถคันนี้ยังไม่ได้ทำคงเป็นการขนส่งพระมัง

เราไปถึงวัดที่เวลาประมาณเกือบ 9 นาฬิกา ดูเหมือนต่างคนต่างจะรู้หน้าที่ของตัวเองแล้วกระมังครับ ทุกคนช่วยกันไปขนย้ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จากรถตู้มาช่วยกันประกอบ ... และด้วยเหตุที่เหมือนกับระบบจะถูกวางกันใหม่ทำให้ “ตะวัน” เริ่มบัญชาการกำหนดจุดและลักษณะการวางสายไฟ สายเน็ตเวิร์ค ตลอดจนการเอาเทปกาวยไปยึดตำแหน่งไม่ให้เคลื่อนที่ดูจากการพันสายไฟ การใช้สายรัดพลาสติกยึดสายไฟต่างๆ ไม่ให้ยุ่งเหยิง การจัดวางตำแหน่งต่างๆ มันดูโพรฯ เสียจนคนที่ผ่านไปผ่านมาคงไม่เชื่อว่าจะไ้กลุ่มมนุษย์พวกนี้มันแค่คิดจะมาถ่ายรูป ...

ก็เห็น ๆ อยู่ว่าเป็นตากล้อง เป็นมือสมัครเล่น เป็นเจ้าของร้านถ่ายรูป ฯลฯ แต่ไหนذنชนมาทั้งโน้ตบุ๊ก พรีนเตอร์ PC สายไฟ ฯลฯ ไล่ไปจนลากสายสัญญาณไปต่อกะจานดาวเทียม ...

ดูเหมือนตั้งใจมาวางระบบเน็ตเวิร์คจะทำฐานข้อมูลมากกว่ามาทำอย่างอื่นหละมั้งเนี่ย!!! มันดูมีความเหลื่อมล้ำของอะไรบางอย่างอยู่กลางๆ ... ไม่รู้สิครับ

ในขณะที่กิจกรรมช่วยชาวบ้านค้นหาศพจากฐานข้อมูลและรูปถ่ายของพวกเขา กำลังเริ่มต้นขึ้นในวันนี้ ... ประมาณ 10 นาฬิกา คุณหญิงหอมพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ปรากฏตัวขึ้นที่หน้าโต๊ะคอมพิวเตอร์ของเรา ผมเงยหน้าขึ้นมาจากการค้นหาอะไรบางอย่างในอินเทอร์เน็ตพร้อมๆ กับได้ยินเสียงคุณหอมฯ บอกว่า “ไม่ต้องห่วงค่ะ ... หมอมาแล้ว ... หมอไม่ทิ้งพวกเราค่ะ”

สิ่งที่หมอบอกพวกเราในเช้าวันนั้นคือ ที่วัดย่านยาวมีทีมพัฒนาซอฟต์แวร์จาก ปตท. และ ทศท. มาช่วยกันทำ “โปรแกรมพิเศษ” สามารถใช้สืบค้นข้อมูลศพ ได้ดี มีการเชื่อมต่อกันระหว่างภาพถ่ายและฐานข้อมูล อยากให้กลุ่มของพวกเราถ่ายโอนข้อมูลที่เราทำกันไว้ในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมาไปยังทีมงานที่วัดย่านยาวเพื่อให้ข้อมูลเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ด้วยความเคารพ ... ผมฟังคุณหมอบอกอย่างนั้น ณ วินาทีนั้น มิได้คิดอะไรเลยครับ นอกจากรู้สึกวกก็คงจะดี เพราะผมเองก็รู้สึกว่าถ้า extreme มีอยู่ 2 ข้าง ด้านหนึ่งคืองานทั้งหมดจัดการโดยอาสาสมัครที่มา ๆ ไป ๆ กันช่วงสั้น ๆ กับอีก extreme ด้านหนึ่งคืองานทั้งหมดจัดการโดยหน่วยงานราชการที่สามารถดูแลรักษาข้อมูลและระบบงานในระยะยาวได้ ... อาสาสมัครคงมีข้อดีที่เคลื่อนไหวได้เร็ว ไม่ติดกับระบบงานใด ๆ ทำอะไรได้คล่องตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์แต่มีข้อเสียคือจะหาอาสาสมัครที่ดูแลงานนาน ๆ เป็นเดือน ๆ คงยากลำบาก การตะแอมือส่งมอบงานกันหากไม่ได้รับการวางแผนให้ดี ในระยะเวลาไม่นานความยุ่งเหยิงจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ในทางกลับกันหน่วยงานราชการมักติดอยู่กับระบบระเบียบมากมายทำอะไร ๆ มักไม่ทันเวลา ... การจัดการกับภาวะฉุกเฉินอย่างสันามิจึงอาจนับเป็นเรื่องดีที่ระบบงานเริ่มต้นไว้โดยอาสาสมัครและค่อย ๆ ถูกส่งถ่ายไปยังหน่วยงานของรัฐ ...

วินาทีนั้นผมรู้สึกว่าการส่งถ่ายงานไปยังกลุ่มคุณหญิงหมอมฯ ที่วัดย่านยาวก็น่าจะเป็นเรื่องดีมากกว่าเรื่องร้าย (ซึ่งในเวลาต่อมา ผมพบว่า “ผมคิดผิดถนัด”) การเตรียมการส่งต่อข้อมูลจึงถูกกำหนดขึ้น

หลังคุณหญิงหมอมฯ กลับไป มีข่าวลือหนาหูว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะเดินทางมาตรวจงานที่วัดบางม่วงในช่วงบ่ายวันนั้น ... บรรรยากาศที่วัดบางม่วงเริ่มคึกคัก ช่วงเช้าคุณหมอมฯ มาช่วงบ่ายนายภคฯ จะมาอีกคนหนึ่ง ...

ไอ้วรว

เพียงชั่วเวลาผ่านไปไม่กี่นาทีหลังข่าวลือล่องลอยเข้ามา มีจันดาวเทียมสำหรับให้บริการโทรศัพท์ทางไกลทั้งภายในและระหว่างประเทศไหลเข้ามาอีก 3 สาย พร้อม ๆ กับจันดาวเทียม IP Star อีก 2 อัน ...

กรี๊ดดดดดดมาก ...

ผมไม่รู้ว่าเป็นแผนการณ์ที่เตรียมไว้แล้วล่วงหน้า หรือเป็นเพราะข่าวลือ ถ้าเกิดขึ้นเพราะความตั้งใจให้บริการก็คงเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม หากเกิดเพราะข่าวลือหละก้อ

เฮ้อออออ

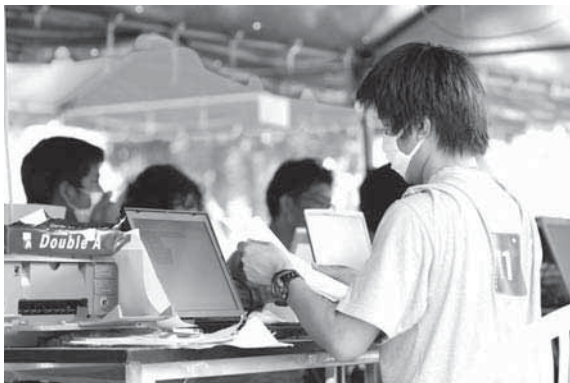
กิจกรรมการช่วยเหลือชาวบ้านค้นหาศพเกิดขึ้นอย่างคึกคักตลอดวันที่ 3 นี้ ตั้งแต่เช้า มีญาติ ๆ ของบรรดาศพผู้เสียชีวิตเข้ามาช่วยกันดูบอร์ด และให้อาสาสมัครอย่างพวกเราช่วยเหลืออย่างไม่ขาดสาย พวกเราทุกคนทำงานเต็มที่ ใครเหนื่อยก็พัก ที่ยังไม่เหนื่อยก็มีอะไร ๆ ให้ทำอย่างต่อเนื่อง

ผมพบว่าความสามารถพิเศษที่น่าทึ่งอย่างหนึ่งของ “อาจารย์บอล” ซึ่งจบการศึกษาด้าน Computer Science มาจากมอสโคว ประเทศรัสเซีย และมาช่วยเป็นอาสาสมัครพัฒนาโปรแกรมค้นหาศพร่วมกับกลุ่มของพวกเราคือ แก่สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ถึง 5 ภาษา!!! ฝรั่งเศสดีแปลก ๆ แถบยุโรป หากเผลอมาที่เด็นท์แดงของเราเป็นอันว่าสามารถให้อาจารย์บอลไปช่วยประสานงานช่วยเหลือให้ได้เต็มที่ ในขณะที่ผมเองก็มีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นแบบงู ๆ ปลา ๆ ของผมสื่อสารกับชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาค้นหาศพไป 2 ราย ... ยังไม่นับญาติผู้เสียชีวิตต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษซึ่งกลุ่มของเราสื่อสารกันได้ทุกคน โดยเฉพาะ “พีอาร์ม” ผมเห็นแก Speak English กับฝรั่งได้อย่างน่าทึ่ง ... ใครบางคนบอกผมว่าพีอาร์มเคยไปอยู่อเมริกาอยู่หลายปี ... ผมเคยสอบถามแล้วแกไม่ยกเล่าให้ฟังแฮะ สงสัยจะมีความหลัง

เรื่องน่าคิดอีกอย่างหนึ่งซึ่งผมไม่รู้ว่าจะไรน่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด...มองโลกสองด้านนะครับด้านหนึ่งในฐานะที่เป็นอาสาสมัครช่วยพัฒนาวิธีการค้นหา

ศพ พวกเราอยากทำโปรแกรมและวิธีปฏิบัติงานที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้การค้นหาจับคู่ (mapping) ตัวศพกับญาติได้อย่างรวดเร็ว การค้นหาศพเจอได้เร็วและถูกต้องจะเป็นเหมือนรางวัลสำหรับความทุ่มเทที่ช่วยให้เราหายเหนื่อยและมีกำลังใจทำงานแต่ในอีกด้านหนึ่งญาติๆของศพเหล่านั้นหากไม่เจอศพที่ต้องการหรือพบว่าศพที่ขอรูรายละเอียดยังไม่ใช่ญาติของตน เขาเหล่านั้นอาจมีสีหน้าเสียเล็กน้อยและย้อนกลับไปดูภาพถ่ายบนบอร์ดข้างๆ ต่อไป บางคนอาจมีรอยยิ้มที่ใบหน้าด้วยซ้ำว่าเขาอาจมีความหวังว่าญาติของตนมิได้เสียชีวิต หากแต่อาจพลัดหลงอยู่ ณ จุดใดจุดหนึ่งของจังหวัดพังงา การค้นหาศพได้เร็วแม้จะช่วยให้เขาไม่ต้องเสียเวลาอีกต่อไปแต่ก็เป็นเหมือนการใช้คมมีดเสียบเข้าสู่กลางจิตใจของพวกเขาเมื่อต้องทราบว่าคุณคนอันเป็นที่รักได้เสียชีวิตลงแล้วจริงๆ ด้วยอำนาจบัคคั้งแห่งธรรมชาติ

“น้ำตา” คือสิ่งที่พวกเราได้เห็นกันตลอด 2 วันที่นั่งอยู่ตรงนั้น ... ผมจำได้ติดตาวามีครอบครัวหนึ่งประกอบด้วยพ่อกับแม่ อายุราวๆ 50 เศษ เข้ามาค้นหาลูกชายของตัวเอง เมื่อผมช่วยให้เขาพบศพที่เชื่อว่าเป็นลูกของตนได้ถูกต้อง คุณน้าคนที่เป็นคุณแม่ถึงกับเข่าอ่อน ร้องเรียกสามีของตนเอง ... “พ่อ ... เข้าไปดูลูกที่ แม่ไม่ไหวแล้ว” ... แล้วเธอก็นั่งร้องไห้น้ำตาซึมอยู่ข้างๆ ผมตรงนั้น

บอกตรงๆ ครับ ... นั่นเป็นภาพที่ติดตามผมมาจนทุกวันนี้ ผมไม่สามารถตอบตัวเองได้ว่า ผมอยากให้เขา “เจอ” หรือ “ไม่เจอศพ” ที่ต้องการ

ระหว่าง “ความหวัง” กับ “น้ำตา” อย่างไหนน่ารื่นรมย์กว่ากัน ครับ ???

กรณีประหลาดวิ่งเข้ามาชนผมอย่างจังในตอนเกือบย่ำค่ำของวันนี้ พี่ๆ สสจ. (สาธารณสุขจังหวัด) ร้องเรียกให้ผมเข้าไปช่วยเหลือสื่อสารกับฝรั่งผู้ชายร่างยักษ์ (มาก ๆ) คนหนึ่ง ซึ่งมีสีหน้าเปื้อนอายโลกเสียเต็มประดา ฝรั่งบอกผมว่าเพื่อนของเขาเป็นผู้ชายได้หายตัวไปพร้อมๆ กับคลีนิกซ์แต่จากการติดตามเขาได้รับแผ่นภาพรูปถ่ายของศพที่นั่นเชื่อได้ว่าเป็นเพื่อนของเขา บนตัวศพ มีแหวนแต่งงานที่สลักชื่อของเพื่อนพร้อมๆ กับชื่อเจ้าสาว การค้นหาศพได้เจอและพิสูจน์ข้อความบนแหวนได้จะสามารถยืนยันตัวบุคคลได้ค่อนข้างแน่นอน ปัญหาคือแม้จะมีรูปถ่ายศพที่ระบุหมายเลขศพชัดเจน แต่เขาต้องตระเวนไปเกือบรอบจังหวัดพังงาเพื่อค้นหาว่าศพดังกล่าวถูกเก็บรักษาอยู่ที่วัดแห่งใด และจนถึงวินาทีนั้นไม่มีใครสามารถช่วยเหลือให้คำตอบเขาได้เลยว่า ศพอยู่ที่ใด !!!

ผมรับอาสาช่วยติดตาม สิ่งแรกที่ทำได้คือบอกให้ฝรั่งนั้นใจเย็นๆ ผมจะพยายามช่วยให้มากที่สุดเท่าที่กำลังจะทำได้ ช่วงจังหวะเวลานั้นศพที่เก็บรักษาอยู่ที่วัดบางม่วงเป็นศพรหัส S และ K ซึ่งตรวจชันสูตรโดยทีมแพทย์จากโรงพยาบาลศิริราช และมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามลำดับ ปัญหาคือศพฝรั่งที่กำลังเป็นปัญหานี้เป็นศพรหัส “P” ซึ่งผมนั่งทำงานมา 2 วันยังไม่เคยเห็นข้อมูลของศพรหัส P มาก่อนเลย ได้ติดต่อสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่รักษาศพ ได้ทราบว่ารหัสศพที่ขึ้นต้นด้วยตัว P นี้เป็นศพที่ตรวจชันสูตรโดยทีมแพทย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นชุดอาสาสมัครที่มาทำงานก่อนหน้านี เรื่องน่าตกใจคือข้อมูลตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ของศพรหัส P ไม่มีหลงเหลืออยู่ที่วัดบางม่วงเสียแล้ว!!! ผมรู้สึกประหลาดใจ แปลกใจ และหงุดหงิดกับระบบการจัดการเล็กน้อย มันช่างเป็นระบบบริหารจัดการทั้งวิธีการทำงานและการเก็บรักษาข้อมูลที่แย่เสียนี้กระไร ... แต่ก็ยอมรับสภาพได้ครับ

ภายใต้ภาวะฉุกเฉินเช่นนี้ เมื่อไม่มีใครที่สามารถเข้ามาวางระบบบริหารจัดการเป็นเรื่องเป็นราวได้ การหาทางออกให้กับปัญหาเฉพาะหน้าที่กำลังเกิดก็น่าจะเป็นสิ่งที่ควรจะเป็น เราคงไม่มีทางเลือก รวมทั้งไม่รู้ว่าจะบ่นไปหาพระแสงอะไร จริงไหมครับ

ผมให้वानให้น้องสักคนหนึ่งต่อสายโทรศัพท์ที่ไปยังวัดยานนาวา ที่ซึ่งคาดว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับศพเก็บไว้มากที่สุด เพื่อสอบถามความเป็นไปของศพรหัส P ซึ่งในที่สุดก็ได้รับข้อสรุปว่า “มีความเป็นไปได้สูงที่ศพดังกล่าวจะยังคงถูกเก็บรักษาอยู่ที่วัดบางม่วง” ขณะนั้นเป็นเวลาเกือบ 2 ทุ่ม ... เจ้าหน้าที่ดูแลศพกลับไปเกือบหมดแล้ว สิ่งที่ทำได้ตอนนั้นจึงเพียงเจรจากับฝรั่งเจ้าของกรณีที่ยืนรอผมด้วยสีหน้าเบื่อหน่ายว่าผมได้พบแล้วว่าศพน่าจะอยู่ที่ใด แต่ต้องรบกวนให้เขากลับมาที่นี่ใหม่อีกครั้งหนึ่งในวันรุ่งขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พาเข้าไปดูศพได้ ... ฝรั่งมีหน้าดีขึ้น กล่าวคำขอบคุณผมเสียมากมาย เขาบอกผมว่านี่อาจจะเป็นครั้งแรกในหลาย ๆ วันที่มีคนช่วยให้คำตอบที่เต็มไปด้วยความหวังกับเขาได้ ฟรุ้งนี่เช้าเขาจะกลับมาที่นี่อีกครั้งหนึ่ง ... เวลาประมาณ 8 โมงเช้าเป็นสิ่งที่ผมกำชับกับฝรั่ง เนื่องจากตามกำหนดเวลาแล้วกลุ่มอาสาสมัครของเราจะถอนกำลังกลับกรุงเทพฯ กันในเวลาบ่ายของวันรุ่งขึ้น ช่วงเช้าผมอาจพอมีเวลาช่วยเหลือเขาได้บ้าง ...

ฝรั่งบอกผมว่าเมื่อเกิดกรณีสีนามิ เขาตั้งใจที่จะเห็นข่าวว่ารัฐบาลไทยมีระบบจัดการที่ดี มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เข้าช่วยเหลือตรวจสอบค้นหาศพไม่ว่าจะระบบค้นหาบนอินเทอร์เน็ต หรือแม้แต่การตรวจสอบรหัสพันธุกรรม DNA แต่ทว่าสิ่งที่เขาพบกับตัวเองในช่วงหลาย ๆ วันที่ผ่านมามันช่างขัดแย้งกับข่าวสารข้อมูลที่ออกไปมาก ๆ เขารู้สึกผิดหวังและท้อแท้กับการค้นหาศพ และแทบจะไม่เชื่อว่าผมจะช่วยอะไรเขาได้ เพราะเขาถูกส่งไป ๆ มา ๆ ระหว่างวัดหลายแห่ง ทุกแห่งเขาไม่ได้รับข้อมูลใดที่เป็นประโยชน์เลย ... ความหวังจากปากของผมทำให้เขาเดินทางกลับมาใหม่ในวันรุ่งขึ้นจึงอาจนับเป็นข่าวดีอย่างหนึ่งสำหรับเขาในรอบหลาย ๆ วัน